

Dikjarazzjoni tal-Alleanza Ewropea taċ-Ċittadini Transkonfinali Ir-regjuni transkonfinali fil-qalba tal-Ewropa ta' għada

Ir-regjuni tal-fruntieri interni jkopru 40 % tat-territorju tal-UE, u jammontaw għal 30 % tal-popolazzjoni tagħha (150 miljun persuna) u jospitaw kważi 2 miljun haddiem transkonfinali. Sa minn meta ġew stabbiliti s-suq uniku u ż-żona Schengen, inholqu hafna opportunitajiet godda fir-regjuni tal-fruntiera, u dawn ir-regjuni f'hafna każijiet waqfu milli jkunu periferiji, u nbidlu f'postijiet ta' tkabbir.

Madankollu, għad fadal hafna ostakli. Iċ-ċittadini li jgħixu f'regjuni tal-fruntiera għadhom jiltaqgħu ma' diffikultajiet fil-hajja tagħhom ta' kuljum, kemm jekk biex isibu impjieg, jaċċessaw il-kura tas-saħħa, jivvjagġaw kuljum għax-xogħol jew jegħlbu problemi amministrattivi. Bl-istess mod, in-negozji jiffaċċjaw ostakli li jxekklu t-tkabbir tagħhom u l-awtoritajiet lokali u reġjonali jibqgħu jiffaċċjaw sfidi biex jistabbilixxu kooperazzjoni transkonfinali aktar profonda, bħalma huma s-servizzi pubbliċi transkonfinali.

Dawn l-isfidi saru aktar evidenti matul il-kriżi tal-COVID-19, fejn wara għexieren ta' snin ta' moviment liberu, il-fruntieri ngħalqu mil-lum għall-għada u b'hekk iċ-ċittadini u n-negozji fir-regjuni tal-fruntiera spiċċaw f'diffikultà kbira u dan wassal għal impatti ekonomiċi u soċjali negattivi enormi. Għalhekk huwa kruċjali li jingħelbu dawn l-ostakli sabiex jiġu sfruttati l-opportunitajiet li joffru l-fruntieri miftuħa liċ-ċittadini u lin-negozji u biex jittiehdu l-mizuri meħtieġa biex dan jinkiseb u jinżamm anke f'sitwazzjoni ta' kriżi.

Min-naħa l-oħra, ta' min jinnota li l-kriżi wasslet ukoll għal diversi forom ta' kooperazzjoni, u żvelat interdipendenzi u solidarjetà transkonfinali, li issa għandhom jiġu organizzati u msahħa permezz ta' politiki pubbliċi Ewropej u nazzjonali, waqt li jitqiesu kompletament l-ispeċifità jiet tar-regjuni transkonfinali.

Bħala l-firmatarji ta' din id-Dikjarazzjoni aħna:

1. nenfasizzaw l-importanza tal-kooperazzjoni transkonfinali għall-proċess ta' integrazzjoni tal-Unjoni Ewropea, u fid-dawl tal-livell mhux sodisfaċenti ta' finanzjament allokat lill-Kooperazzjoni Territorjali Ewropea fil-perjodu ta' finanzjament li jmiss u nappellaw biex **ir-regjuni transkonfinali jerġgħu jitpogġew fiċ-ċentru tal-attenzjoni politika u legiżlattiva tal-Unjoni Ewropea;**
2. nistiednu lill-UE **tinvolvi b'mod attiv lir-regjuni tal-fruntiera u lir-raggruppamenti transkonfinali fil-Konferenza dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa.** Ir-regjuni tal-fruntieri tal-Ewropa, ir-Raggruppamenti Ewropej ta' Kooperazzjoni Territorjali u l-Ewroregjuni ser jorganizzaw konsultazzjonijiet pubbliċi dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa sabiex jiġi żgurat li l-fehmiet taċ-ċittadini transkonfinali jitqiesu b'mod adegwat u nhegġuhom jikkontribwixxu b'mod attiv għad-demokratizzazzjoni tal-kooperazzjoni transkonfinali billi jorganizzaw kunsilli transkonfinali permanenti u assemblej parlamentari interreġjonali;
3. nissottolinjaw il-htieġa li **l-awtoritajiet tal-fruntieri jkollhom setgħat xierqa, rizorsi ddedikati u proċeduri aċċellerati¹** għalihom infushom u għar-raggruppamenti transkonfinali tagħhom sabiex jegħlbu l-ostakli fl-implementazzjoni tal-proġetti transkonfinali tagħhom;

¹ Kif iddikjarat fit-Trattat ta' Aachen, iffirmat fit-22 ta' Jannar 2019 mill-Ġermanja u Franza, fil-kapitolu ddedikat għall-kooperazzjoni transkonfinali.

4. nappellaw lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni Ewropea biex **ilestu n-negozjati dwar ir-Regolament propost dwar il-Mekkanizmu Transkonfinali Ewropew²** u biex jiżguraw li jiġi adottat. Nappellaw ukoll li jiġi stabbilit approċċ simili għall-fruntieri esterni tal-UE;
5. nistiednu lill-istituzzjonijiet tal-UE u lill-awtoritajiet lokali, reġjonali u nazzjonali biex **inehhu kwalunkwe ostakli legali u amministrattivi** għal-libertà tal-moviment, għax-xogħol transkonfinali, għas-servizzi pubbliċi transkonfinali kondiviżi, għall-kooperazzjoni ta' servizzi ta' emerġenza u tas-saħħa, u għal kooperazzjoni ta' kwalunkwe tip li tkun ta' benefiċċju għaċ-ċittadini li jgħixu fir-reġjuni tal-fruntiera;
6. nirrakkomandaw, fid-dawl tan-nuqqas ta' koordinazzjoni tal-Istati Membri u r-reġjuni b'setgħat leġislattivi fit-traspożizzjoni tad-Direttivi tal-UE, li **l-Kummissjoni Ewropea twettaq Valutazzjonijiet tal-Impatt Territorjali Transkonfinali** li mhux biss iħarsu lejn l-effetti tal-leġislazzjoni tal-UE fuq ir-reġjuni tal-fruntiera, iżda wkoll lejn l-effetti ta' nuqqas ta' koordinazzjoni fit-traspożizzjoni tal-liġi tal-UE fuq ir-reġjuni tal-fruntiera. It-traspożizzjonijiet tal-leġislazzjoni tal-UE għandhom jiġu b'obbligu ta' koordinazzjoni mal-Istati Membri ġirien sabiex ma jinholqux ostakli godda;
7. nistiednu lill-Istati Membri u lir-reġjuni **jistabbilixxu osservatorji transkonfinali bil-ghan li jimmonitorjaw l-integrazzjoni transkonfinali, jidentifikaw u jneħhu l-ostakli fil-fruntieri** u jiżguraw kooperazzjoni ma' punti ta' kuntatt nazzjonali u reġjonali biex jiskambjaw l-esperjenzi u jiddiskutu l-problemi li l-awtoritajiet lokali u reġjonali, iċ-ċittadini u n-negozji qed jiffaċċjaw fi fruntiera partikolari;
8. nistiednu lill-UE **tistabbilixxi qafas effiċjenti għas-servizzi pubbliċi transkonfinali, li jippermettilhom li jiġu implimentati b'mod effettiv**. Dan jippreżenta valur miżjud ċar għall-koeżjoni territorjali tal-UE, peress li jippermetti lill-awtoritajiet lokali u reġjonali, kif ukoll lill-Istati Membri, jappoġġjaw liċ-ċittadini Ewropej li jgħixu fi Stati ġirien, billi jipprovduhom servizzi tant meħtieġa li ma kinux u ma setgħux jiġu pprovduti fl-Istati Membri tagħhom stess;
9. nistiednu lill-istituzzjonijiet tal-UE, u lill-Istati Membri, **jinvolvu b'mod attiv lir-reġjuni tal-fruntiera fil-fażijiet kollha tal-implimentazzjoni tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, tan-Next Generation EU** u politiki futuri simili estensivi;
10. Nistiednu lill-istituzzjonijiet tal-UE **jiggarantixxu livell minimu ta' kooperazzjoni transkonfinali fil-każ ta' krizijiet globali, Ewropej jew reġjonali**, bħall-pandemija tal-COVID-19. Din il-leġislazzjoni għandha tiggarrantixxi wkoll li l-fruntieri interni jinżammu miftuħa, tiżgura t-twassil ta' servizzi pubbliċi transkonfinali u l-funzjonament sħiħ tas-suq uniku u taż-żona Schengen. F'dan ir-rigward, nirrakkomandaw li jiġu adottati kriterji armonizzati fil-livell tal-UE dwar il-ġestjoni ta' pandemiji futuri u ta' urġenzi mifruxa mal-UE sabiex jiġi evitat approċċ frammentat li jdgħajjef rispons effettiv għall-krizijiet.

² COM(2018)0373.